

Durant dotze anys una seixantena de llaguts i sardinals del Barcarès han afrontat en terra la pitjor de les travessies: la desídia d'una administració que s'havia compromès a emparar-los en un museu de la vela llatina.

Patrimoni encallat

El tancament anunciat del vergonyós cementiri de llaguts i sardinals del Barcarès s'ha precipitat en les últimes setmanes. Abandonades i víctimes de la inèrcia dels poders públics durant gairebé dotze anys, les barques tradicionals —destinades en principi a un Museu de la Vela Llatina del Barcarès, que mai no va reeixir— han acabat podrint-se. Ara, en una gran operació de neteja del terreny, l'Ajunta-

ment del poble acaba de treure les tanques que protegien aquesta trista herència, i ha deixat desprotegides les seixanta embarcacions que resten. Davant la possibilitat d'un acte de vandalisme, els serveis del Consell General han accelerat el trasllat de les embarcacions.

L'Ajuntament del Barcarès ha decidit desbrossar el terreny on es conserven les restes de les embarcacions Museu de la Vela Llatina. La primera operació

de neteja en la llarga història d'aquest dipòsit esdevingut cementiri s'ha fet sense miraments. Els bulldozers han complert la seua missió: fer desaparèixer deu anys de vegetació salvatge per protegir el lloc del risc d'incendi. Els responsables de l'Ajuntament reconeixen que aquests treballs han generat un nou risc per a unes barques ja mig perdudes. El Consell General, que havia iniciat els tràmits per recuperar-les, va haver de pitjar l'accelerador. Una acceleració benvinguda per l'Ajuntament del poble, que, tot i negar tenir un projecte concret, no veu amb mal ull recuperar un terreny verge i edificable. La zona en qüestió ocupa l'espai d'un camp de futbol a la vora de la via ràpida. El terreny marca l'entrada de la Presqu'île des Pêcheurs, un nom bonic per al terrible destí d'aquestes embarcacions tradicionals. A dos pams d'ésser admirats en un museu, llaguts i sardinals ofereixen avui un trist espectacle, conseqüència de l'abandó del projecte del Museu de la Vela Llatina i sobretot dels dotze anys de desídia, tant de les institucions públiques com dels propietaris de les embarcacions.

La majoria són de propietaris particulars, una part pertany a la Casa Paire de Perpinyà i una tercera part van

L'agonia del Caldentey

A pocs quilòmetres d'aquest cementiri, a Canet de Rosselló, un monument de la història marítima catalana es mor, gairebé en silenci. El Miguel Caldentey és un dels dos únics supervivents d'una generació de vaixells comercials del principi del segle passat. Una peça excepcional eixida dels tallers mallorquins el 1913 i que l'estat francès va classificar l'any 1988. El Caldentey, però, rau mig enaiguat en un racó fangós del port de Canet. Ni l'Ajuntament del poble ni tampoc l'administració de l'estat volen pagar per salvar aquest monument històric reconegut. Des de Mallorca, diverses veus ja s'han aixecat per demanar que el Govern de les Illes repatriï el Caldentey. "No deixaré pas que se'n vagi", respon Marcel Mateu, el vicepresident del Consell General nord-català, que diu tenir un ull sobre aquest dossier que es podreix des de fa anys. L'Ajuntament de Canet, el propietari d'aquest vaixell, no vol sentir parlar d'aquest tema. La seua batlles, Arlette Franco (UMP), va provar d'obtenir la desprotecció d'aquest vaixell, sense èxit. Restaurada i sota la protecció del Museu Marítim de Barcelona, la germana del Caldentey, la Santa Eulàlia, navegà per les aigües de Cotlliure aquest estiu.

Marta Pessarrodona

Biblioteques, centenaris i edicions (ordre alfabètic)

Fa uns dies en una mateixa pàgina del diari *Avui*, Andreu Gomila, en un excel·lent article, repassava què ha estat el centenari del naixement de Jean-Paul Sartre "ací i allà" (França – Països Catalans), mentre que Jordi Capdevila també ens informava molt competentment del centenari Xavier Benguerel, un dels "vençuts" de les lletres en llengua catalana, que es va fer milionari a Amèrica, concretament a Xile. Casualitats cronistes? Potser sí. Si més no, fa pensar.

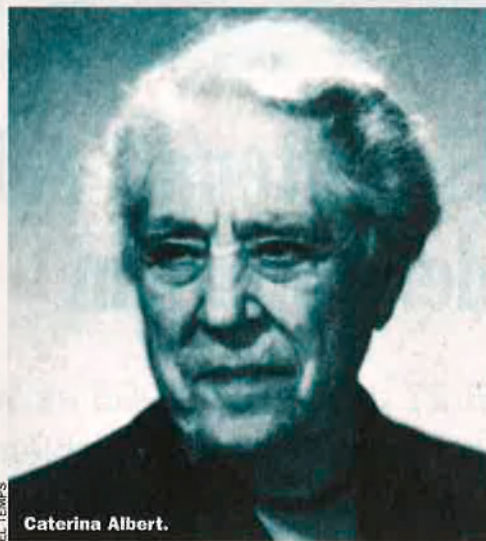
De tota manera sembla que de Salses a Guardamar estem oblidant un centenari. Em refereixo als "cent anys de *Solitud*", la novel·la de Caterina Albert (em nego al "Víctor Català" ridícul), que va ser una de les primeres obres contemporànies en llengua catalana que va viatjar (traducció alemanya el 1909!). Per altra banda, Gomila feia esment en el seu article a la publicació aquest any de l'excel·lent estudi de Mercè Rius *De vuelta a Sartre* (Crítica) i de la traducció castellana de l'extensa obra d'Annie Cohen-Solal *Jean-Paul Sartre (1905-1980)* (Edhasa).

Personalment, com a autora de la lletra d'una cançó, "Els snobs", dels anys seixanta del segle passat, que deia "citen Sartre i Pavese" i cantava Guillermina Motta, ja se suposarà que sóc sensible al tema. Incidentalment, imagino que el lector ja deu haver endevinat que aquell "pecat" de joventut meu és, precisament, el que em va inspirar el títol d'aquesta secció. Per altra banda, també, Gomila ens recordava que, precisament, Mercè Rius és la traductora al català de *L'ésser i el no-res* (Edicions 62), a la qual cosa cal afegir que Maria Aurèlia Capmany va ser la traductora i es va encarregar de l'edició de *Fenomenologia i existencialisme*, de Sartre, obra publicada dins d'una col·lecció, "Textos filosòfics", de la desapareguda editorial Laia.

Passa, però, que mentre que la traducció de Rius és de 1999, per tant, relativament recent, la de Capmany és de 1982! En l'any del centenari sartrià, res de nou en llengua catalana. Significatiu, si més no. Com és significatiu que un dels textos més brillants sobre "la Víctor", *Els silencis de Caterina Albert*, de la Capmany, segueixi enterrat a l'epíleg d'un dels mausoleus de l'autora de l'Escala. Concretament al volum d'Obra Completa de 1972. Per adobar-ho, el guaiador text de la Capmany no figura al seu mausoleu respectiu. Em refereixo, concretament, als set volums de l'Obra Completa de Maria Aurèlia Capmany, on no hi figura el text crític esmentat i que em sembla exemplar per més d'un motiu. Tot plegat fa pensar, si més no.

Per acabar, a la Vila Olímpica barcelonina hi ha una excel·lent biblioteca "Xavier Benguerel", inaugurada anys després del traspàs de l'autor del Poble Nou, que s'expressava en llengua catalana. En un altre barri de Barcelona, el Guinardó, hi ha la biblioteca "Juan Marsé", un autor que s'expressa en llengua castellana. Un autor gràcies a Déu viu i, desitjo, sa i estalvi. Tot plegat fa pensar, si més no.

I com a colofó i sense enyor de la meua adolescència francòfila, recordaré una cosa molt sartriana: *l'enfer c'est nous*.

Caterina Albert.

El futur museu, que ja té el pressupost aprovat, no podrà funcionar abans del 2007

ser comprades pel Consell General. En el marc del pla de salvació del patrimoni marítim nord-català, el Consell ha aprovat un pressupost de 12 milions d'euros per rehabilitar la cala de Polil·les, una zona ocupada pels edificis de l'antiga fàbrica d'explosius Nobel i on començarà el 2006 la construcció d'una drassana de restauració i d'un museu marítim català. El mateix consell acaba de signar un conveni de col·laboració amb el Museu Marítim de Barcelona. El projecte de Polil·les no podrà funcionar al cent per cent abans del 2007 i, davant de la nova urgència, el trasllat de barques s'ha accelerat. Unes aniran al taller provisional del Consell, les altres esperaran el seu torn en un hangar; moltes no podran tornar a navegar.

Sebastià Girard